

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Cap. VI. Loquitur de effectu quoda[m], qui ex oratione sequitur; Agit
deinde de alia quada[m] gratia qua[m] Deus animæ præstat, quo ea[m]
suis laudib[us] faciat occupari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

253 CASTELLVM ANIMAE S. MATRIS TERESAE
tantum dare potens est. Maiestas eius nobis donet, ut eis servemur. Amen.

C A P V T VI.

LOQUITVR DE EFFECTIV QVODAM, QVI EX ORA
ne, de qua superiori capite egit, sequitur, & vnde nam colligitur, illam rota-
lem esse, & non illusionem. Agit præterea de alia quadanga-
tia, quam animæ Deus prestat, quo eam suis
laudibus faciat occupari.

*Animæ ad
morrem an-
helantim
duauase-
mous.* M Agnæ hæ gratie tam intensum in anima desiderium exi-
perfectè & penitus fruendi eo quillas cielargiuit, viuis
quadam, quamvis sapida & dulci, pœna ac tormento vitam trahit.
dentiad ad morrem anhelet: itaq; assidue cum lacrymis Dominum
gat, vt se hoc exilij loco educat. Quidquid in eo videt, naufragium
dilectum pro quo car: vbi verè iam sola est, & ab hominibus disfusa, alio
quidem sentit alleuiamentum, at statim hæc quam dixi, penitentia
rit, & sine illa, cùm est, contenta non est aut quieta. Deniq; millesim
papilio locam non inuenit in quo stabiliter quiescat & siderit; qui
tius, quod anima amore ita tenera facta sit ac langueat, quæcumque
ignis magis accéndendi occasio offertur, illico hæc eam euolare facit. In
de etiā in hac mansione raptus valde frequentes sunt, nullatenus re-
sististi valeat, tametsi etiam in publico, & coram alijs. hinc mox alii
sequuntur exagitationes & obloquia, vt esto ipsa secura, quieta & in
timoribus esse velit, alijs id minimè patientur; eo quod multi sunt, &
eam timoribus impleant, ac præsertim Confessarij. At, quamvis in
teriori animæ, vna ex parte magnam habere securitatem videatur, præ-
sertim quando cum Deo suo sola agit, ex altera tamen, summa in-
fligione viuit, quod timeat, ne forsitan diabolica sit illusio, quæ ap-
te fiat ut offendat & iritet illum, in quem tanto amore fertur. Etiam
hominum obloquia & murmurationes parum ipsam affligunt, aut co-
ciant, nisi cum ipse Confessarius eam angustiat, tamquam si ipsa de-
bet facere & emendare posset. Hinc omnium preces & orationes audi-
expofcit, & Maiestatem ipsius identidem rogat, alia vt vñ se con-
ducere dignetur (hoc enim ei suadent ab ipso petere) hanc quæ
valde periculosam esse. Verum, quod ipsa tantam inde libidinem
& commodum prouenisse comperit, vt non possit non cogi-
quin ipse eam per viam mandatorum Dei, quæ est ea quæ recte ad
los hominem conductit (vti quidem legit, audit & nouit) (deducat alio
certe desiderare nequit (tametsi velit) sed dumtaxat in Deicimam

*Raptus sunt
in sextam an-
fessione fre-
quentiss.*

*Animæ af-
flictio post
raptus unde
oriantur.*

refugare. Imò verò hoc ipsum, quod id desiderare nequeat, ei graue est & molestum, quod sic sibi Confessario suo morem gerere non videatur; quod sibi, ne despiciatur aut illudatur, nihil videatur esse melius, quam ei obedire & Dominum peccando non offendere. Vnde, ne vnum quidem peccatum veniale scienter & aduententer (prout quidem ei videtur) quamuis frustillatim concienda esset, committeret: imò graue & pernolestum ei est, quod videat impedire se non posse, quin eorum multa inaduententer admittat. Dat quippe Deus, istiusmodi animabus tam intepsum, eum nulla in re, quantumuis ^{Quomodo} exigua, exacerbandi & offendendi, nulliusque imperfectionis (si quidem possit) committendæ desiderium, ut, vel ob hoc solum, et si non etiam ob alias multas causas, ab omni hominum commercio selec vellet ^{Deum offendere, etiam re-} ^{ment} subducere, inuidet que non parum iis, qui in solitudine alias vixerunt, & modò viuunt. Ex altera tamen parte, in medio mundi & inter mundanos homines agere vellet, si quomodo ipsa in causa & instrumentum esse posset, ut vel una anima Deum magis laudaret. Si verò mulier sit, dolet à natura sibi iniectum vinculum, quo retineatur, quo minus id facere sibi licet; itaque maximopere inuidet iis, quibus liberum & concessum est, publicè & palam omnibus in clamare, prædicando quis sit ille magnus exercituum Deus.

Ah, miselle papilio, tot compedibus & catenis illigate, quæ te euolare non sinunt eò, quo volaturis, & desiderio ferris! Misereat te eius Deus meus, & ita iam omnia dispone, vt sua ipse desideria, ad honorem & gloriam tuam, in aliquo adimplere valeat. Ne memineris paucorum, illius meritorum & vilis eius conditionis, potens es tu, Domine, facere, ut magnum mare ac Iordanis retrocedat ac stet, ac filii Israhel transiū präster. Ne quæso illius cōmiseratione tangaris, quia robore & fortitudine tua corroborata multos labores perferre potest. Ipse enim ad hos patiēdos resolutus est, eosq; tolerare optat: tu ergo validū brachiū tuū extēde; neq; in rebus adeò leuibus hæc vita illi trāeat. Inter adeo muliebri & vili magnitudo tua sele exerat, ut mundus, cū videbitur, quā ipsa parū possit, & omnia à te venire, te dilaudet ac celebret. Consterilli, quātū cōstare potest; hoc enim solum cupidit, & vel mille vitas, si modò tot haberet, impēdere, ut vel una anima aliquāto amplius, se a ^{Cupit ani-} ^{ma, Deum o-} gēte ceu instrumēto, te dilaudet; & hasce vt bene impensas existimat; & colant, quin imò agnoscit quā verissime, se nō mereri ut vel minimum labore ac molestiam tui causa patiatur, quanto verò minus ut mortem subeat.

Nescio, carissima, qua occasione isthæc dixerim, aut qua de causa: equidē nō me intellexi. Notierimus porro, hosce esse & esse, qui nobis ex hisce suspensionib^z vel ex statib^z certissimè & indubitate p̄manant,

*Desideria
solida & cō-
stantia ex
raptus se-
guuntur.*

non sunt enim desideria quæ statim pertranscant, sed quæ non constantia permaneant; cumque aliqua illis offeratur occasio, in qua debeat ostendere, facile apparet si ea ea ac simulata non sunt. Quod autem, in uno esse ea permanere dico? Interdum quippe anima et ea in rebus minimis & abiectissimis) timidam, meticuloam, tamquam lanimi sentit, ut ad aliquid audendum aggrediendum enim humili non videatur possibile. Intelligo autem, Dominum eam tunc suæ relinquere ac permettere, idque ad multo maius eius bonum. Non enim tunc, se, si quidem ad aliquid faciendum aliquando habet id à Maiestate ipsius accepisse; idque claritate adeo perspicua, ut certe lat in se ipsa annihilatam relinquat, & maiore quoque misericordia magnitudinis diuinæ cognitione, quod ea in re adeo vili & abiecta natus sit ostendere: ordinariè tamen & vt plurimum sit sicut idam.

*Desideria
Dei viden-
di quomodo
interdum
cor angu-
stient.*

Vnum quiddam notare vos, carissimæ, in magnis hilic Domino nostrum Iesum videndi desiderijs, velim; nemirum sic illa aliquando angustiare & constringere, ut vos necesse non sit ad illa cooperari, vos ipsas potius ab ijs diuertere; si inquit possitis; in alijs enim, quæ ea referam, nulla id ratione (ut videbitis) potest fieri. At in illis præliuando id fieri poterit; cōstat enim hic illis ratio, in qua & libenter ad penitus se voluntati diuinæ conformandum, ac dicendum quod Martinus dixisse scribitur: & , si desideria hæc multum angustiant, quapiam via redire consideratio poterit. Cum enim (ut quidem apret) desiderium hoc sit hominum qui iam multum proficerunt, ipsum diabolus id circa excitare, ut nos de illorū numero esse exterrimus. bonum porro est, semper cum metu & timore incedere. Credideim, illam ipsum quietudinem & pacem non datur, quam pro illa & angustia in anima causatur, sed talēm potius per passionem quam in nobis motum excitaturum, qualis sentitur, quando obsequi sunt saeculi, affligimur aut contristamur. At, quinec hoc, nequam expertus erit, ipsuni non intelliget, & magnum quid id esse credet, ipsum etiam quantum poterit adaugebit, itaque non mediocre valet illæ dampnum inferet; quod hæc pena continua sit, aut certe valet quens & ordinaria.

*Naturalis
debilitas sa-
pientiae causa
affectionū
spiritus &
lacrymarū.*

Notandum præterea, etiam à debili naturæ complexione aliquarum afflictionum & pœnarum causari solere, priusquam in primis quæ cito intenerescunt, & ad quamlibet rem, etiam parvam, in lacrymas soluuntur; quibus nullies videbitur, scilicet lacrymæ magnæ in copia (ad breue: liquo tempus inquit) ut ad omne, quod de Deo audiatur, bulū, aut quoties de eo cogitat minime eis abstineret vel resistere vole-

eo q̄ rumor aliquis cordi vicinior factus sit, qui magis eas proliciat q̄ a-
mor quo in Deū fertur, vt à lacrymādo nulla en⁹ cessare posse videatur.
Et quia intellexere, lacrymas bonas in se esse, hincis non resistunt,
& præter lacrymati aliud nihil facere vellent, &c, quantum possunt,
ad illas eriam cooperantur. Hoc porro per has diabolus intendit & spe-
ctat, vt se lacrymando ita conficiant & debilitent, vt exinde & ad o-
randum, & ad regulam suam seruandam proſus ineptæ efficiantur.

Videor mihi, vos dicentes audire, quid tandem factura sitis, si in *Lacryma*
omni adeo re periculum esse statuam, cum etiam in re bona, quales sunt *falsa sapientia*
sunt.

lacrymæ, illusioni locum esse censeam? Etenim, me potius errare & il-
ludi. Sanè fieri id posset. Verum persuasum habetote, me id non dictu-
ram, si in aliquibus non vidissem, illusioni quoad hoc locum esse posse,
non verò in me ipsa; vt que nullatenus tenerioris sum affectus, imverò
ita duri cordis, vt interdum id me affligat & contristeret: quamquam, vbi
introrsum ignis ingens fuerit, ipsum, quantumlibet magna illius sit du-
rities, ad instar cibani distillatorij in lacrymās resoluatur. Et facilē intel-
ligetis, cùm quidem lacrymæ hoc ē fonte oriuntur, ipsas mentem magis
corroborate & serenare quām perturbare, & quām rarissimē homini
nocere. Hoc saltēm hæc illusio (si quidem vlla fuerit) boni habet, quod
corpori, non autem animæ, sit damnum illatura, si scilicet adsit humili-
tas; si non erit malum hanc suspicionem habere.

Neque verò existimemus, tum demum omnia nos confecisse, cum
multas lacrymas effundemus, nisi & manū operi ac virtutum exerci-
tio admoueamus: hæ enim sunt, q̄ nobis quām maximē spectādæ & cu-
randæ sunt, lacrymæ autem, veniant, quando à Deo nobis immittuntur, *Lacrymarum*
nobis, ad eas eliciendas & excitandas, nihil penitus connitentibus aut *à Deo data-*
rū & violē cooperantibus. Hæ scilicet sunt, que aridam hanc terram humectabunt *terelicitarū*
& irrigabunt, atque ad fructum prolixiendum maximopere conferent, *discrimen-*
quando nimirum parum eas curabimus: sunt enim velut aqua cælo de-
cidens. Verūm, quā violenter, & magno velut brachiorum connisu, e-
ducitur lacrymarum aqua, nullatenus cum hæc comparari meretur. Sæ-
pè namque contingit nos fodere, ac fodiendo sudare, fatigari, ac velut
confici, ac post omnem laborem, ne putiscentis quidem aquæ scroberem;
multo minus puteum scaturientem inueniemus.

Quocirca satius esse existimo, carissimæ, vt ante Domini conspe-
ctum nos constituamus, in illiusque misericordiam & magnitudinem,
simil & in vilitatem nostram, oculos coniunctionamus, vt det ipse nobis q̄
voluerit, siue aquam, siue ariditatem, nouit enim ipse melius quid nobis
expedit, quām ipsa nos. itaq; fiet, vt tranquilla & serenata mēte simus,
neq; diabolicis illusionibus & disceptionibus adeo obnoxiae futuræ.

Tribute quales a Deo dantur.

Inter alia, afflictuæ simul & sapida, solet interdum Deus & quidam iubilos animæ date, nec non nouum & inusitatum quoddam, tioñis genus; quod ipsamet, quale sit, intelligere nequit. Ideo vero ha- ego gratiam h̄ic referto, vt, si forte vobis ipse eam dederit, singulari- dam modo eum dilaudetis, & rem esse quæ verè contingat, nouem. Est quippe, prout mihi quidem videretur, summa quædam potentissi- vno, nisi quod eas Dominus liberas relinquat, vt hoc gaudio frater nec non sensus ipsos, vt tamen non intelligent quid sit quo frumentum aut quomodo eo fuantur. Videntur hæc vobis Hebraica aut Arabica se: nihilominus ita se res habet: est quippe id tā excessuum & excedens animæ gaudium, vt nollet eo sola vti, sed ipsum omnibus patet facili communicare vellet, quo ipsam in Deo dilaudando & celebrando inuenit, hic namque omnis eius motus tendit. Quem plausum, si posset, excitaret, quæ signa exteriora ederet, vt omnes suum gaudium intelligerent! Ipsa leipsam inuenisse quodammodo videretur, proinde cum filij Prodigii patre quoscumque invitare vellet, ali- licet animæ suæ statum congratulandum & spectandum. Neq; enim lū ei dubiū est, quin tunc tēporis in tutâ ac secura sit via, & extra mox periculū. Equidem* mihi persuaderi possit, id de se merito sentire: neq; enim dubitantū gaudiū internū in intimissima anima parte, & tāta simul cū pace conjuncta, vni- nica eius voluptas sit quoslibet ad Deum des, puocare, causare vllaten⁹ possibile!

* Quod autem S. M. ait, animam hoc in iubilo constitutam nullatenus dubitare, quin tunc insecuritate sit, de illa securitate intellegen- dum est, qua certa est id, quod sentit, diabolus tā illusionem non esse, sed Diuersus opus & gratiam. Ipsam autem id sic intelligere liquet ex eo quod mox addit⁹ & dicit⁹.

Adhuc multum est, quin imò maximè pœnorum, quod in rancoribus & gaudij impetu facere, ac dissimilare possit. Tale quid se filio con- do S. Franciscum, quando in latrones & prædones incidens, eō quod obli- ta per campos voce inclamaret, ipsis magni Regis se pœnem effe- xit, nec non alios viros sanctos, qui in solitudinem ideo concedebat, nō hasce Dei sui laudes & præconia, sicut S. Franciscus, deprædicare, quidem vnum talem cognoui, cui nomen F. Petrus de Alcantara (†), sanctum eum fuisse, mihi verisimile fit, prout quidē eius vita ratio finitur, qui hoc idem quoque fecit: qui vero eum loquentem aliquores audie- runt, illum vt stultum & stolidum reputabant. O, quam bona hæc se- titia est, carissimæ! Utinam hanc omnibus nostrum Dominus den- sancta studia tua in qua. Quantum vero gratia vobis præstít, quod eum in locum vos adduxeris, vbi, licet hanc vobis Dominus præstet, & aliqua illius etiam opus- menta ac signa detis, ea tamen vobis potius adiumento quo ad hoc- tura est, quam vlla obloquij occasio; vt quidem esset, si immundus

retis! nam tam modicus serius præconij est vñs, vt mirum non sit ipsum à mundanis hominibus notari.

O infelicia tempora, miseramque vitam in qua hodie viuitur! ecōtra felices illæ, super quas felix illa fors cecidit, vt procul ab ea agat & sequestrari. Singulare nonnumquam intra meipam gaudium sentio, cū forores has simul congregatas intuens illas tā ingenti introrum gaudio perfusas video, vt, quæ plus potest, magis etiā in Dominis laudes prorumpat, q̄ se in monasterio agere cernat: etenim ad oculū & apetitum videare est, hasce ab interioribus animæ penetralibus promanare. Hoc sepius & identidem faceretis, carissimæ, vellem; nam dum aliqua id facere incipit, ceteræ ad idem faciendū animantur & excitantur. Cuinā enim Deum laudare quam rei melius lingua impendi vestra, dum simul congregatae estis, potest, quām Dei laudibus celebrandis, cūm tot tantasq; eius celebrandi de-
prædicandi; causas habeamus? Utinam Maiestas eius s̄epē hunc orationis affectum & modum vobis det, cūm is tam securus & utilis sit! nā vt per diligentiam & operā ipsæ nostram cū assē quamur, frustra erimus; est enim quid admodū supernaturale, & s̄epē ad integrū diē durat. estque anima tūc, perinde ac qui permultum bibit, non tantum tūc, vt extra sensus sit, aut eorum vñsum amiserit; aut ad instar melancholici, qui sensū quidē penitus nō amisit, at à re, q̄ imaginatio ei imprestit, minimè recedit, neq; vlli' suauverbisue ab ea diuelli potest. Certe cōparationes hæ, ad tā dignā & tanti pretij rem declarandam, nimis quā crassæ sunt; sed alias conuenientiores ingenium meū adiuueire nō potest. Porro ita seres habet, vt gaudium hoc eam. vsque ad cōd̄ sui & aliarum rerum omnium immemorem reddat, vt nō aliud, quam ea quæ ab hoc suo gaudio profiscuntur, Dei videlicet laudes & præconia, loqui proponat aut possit. Itaque animam hanc adiuuemus, carissimæ; ad quid enim posthac sensum amplius habere volumus? quid est, quod magis nos recreare possit? Et in hoc nos iuuent quotquo in mundo sunt creatu-
ræ, per omnia sacerdorum sēcula. Amen, Amen, Amen.

*Deum lau-
dare quam
sit salutare
& utile*

CAPYT VII.

OSTENDIT, QVALIS SIT POENA, QVAM ANIMAE quibus eas, que dicitur sunt, gratias Dominus confert, de suis peccatis sentiunt. Dicit præterea, quantus sit error, quodd anima, quantumlibet spirituales, Domini ac Redemptoris nostri Iesu Christi humanitatem, & sacratissimam illius passionem & vitam; nec non gloriosam eius matrem, ac reliquos sanctos, pra oculis, & velut pre-
sentes sibi habere, non affuerant. Est hoc ipsum lectu perutile.

Forsan